

12
adn
ska. **REDACȚIA**
Deák Ferencz-u. Nr. 20.
21. **ABONAMENTUL**
pentru Austro-Ungaria:
1 an 20 cor.
6 luni 10 cor.
3 luni 5 cor.
1 lună 2 cor.
În România și străinătate pe an
40 franci.
scripse nu se înaloză.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20
INSEPTIUNILE:
de un sit garmond: prima dată 14
kor. a doua oară 12 kor. a treia
oară 8 kor. de fiecare publicare
Alte abonamentele, cât și înscr
sunt a se plăti înainte la Arad
Telefon pentru oraș și comitate
Telefon entranțe se se primes

Concluziuni politice.

Dela un fruntaș al vieții noastre pu-
primim următorul articol, scris înainte
se ști de soarta conferinței dela Sibiu:
Terminul de «pasiviști» și «activiști»
cât se poate de nepotrivit și tot atât
lu aplicați. Ei ne fac să credem ca și
Românii din regatul ungar ar fi divi-
n două tabere mari, una «pasivistă» și
activistă», fiecare cu câte un program
deosebit, și ambele în război una
4 la alta. În realitate nimic din toate aceste;
nista de cât terminul nepotrivit de «pa-
ană» și «activiști». În realitate între Ro-
mânii din statul ungar este numai un sin-
gular program politic, cel dela 1881. Unii
ce membrii partidului vor acum ca Ro-
mânia să se folosească de dreptul lor con-
dțional, să iee parte la alegerile de deputați
și trimită reprezentanții lor în Camera
maghiară: alții vor să refuze acest drept și
să rămână nereprezentati. Unii ar
«activiști», alții «pasiviști». Dar de când
în partidul național cu programul dela
1881 în toate vremurile au existat aceste
deosebiri de vederi în privința alegerilor.
Dacă membrii partidului nu erau de
odă asupra acestei chestiuni, fără ca însă
urgenta parerilor să producă disidente în
partid, fără ca unii se fie fost hotărâți «acti-
viști» și alții «pasiviști». S'a întâmplat, pre-
cumpă se știe, ca partidul să accepteze am-
bele vederi de-odată, adică să hotărâscă ca
dintre Români să iee parte la alegeri,
alții nu. După terminologia de astăzi ar
fi fost partidul național pe atunci «activist-
pasivist». Deja posibilitatea formalizării unui
partid «activist-pasivist» și aplicat ca o
caracteristică partidului național do-
vedește cu prisos că de neîntemeiată și de
nepotrivită este terminologia de «activist» și
«pasivist».
Dacă astăzi se stăruie în presa română
mult ca în trecut asupra acestei deo-
sebirii de vederi în mijlocul partidului națio-
nal, cauza este că cei competenți n'au pu-
tut să se exprima, care din acele două
vederi are să fie hotărâtoare sau dacă am-
bele au să fie aplicate ca la 1887. În tre-
cut, precum se știe, la începutul fiecărei
riezide electorale alegătorii români au fost
grupiți prin reprezentanții lor, s'au sfătuit
preună și s'au pronunțat în deosebi și
după timpuri în diferite moduri dacă Ro-
mânii trebuie să iee parte la alegeri și în
ce măsură. Astăzi, când ne aflăm din nou
în fața alegerilor generale, nu mai putem
aplica voința Conferinței naționale, care să
deed direcția în această privință, fiindcă,
precum știm, guvernul din propria sa auto-
ritate, a oprit intrarea Conferinței. Dar cu
toate acestea, și astăzi ca și în trecut tot
alegorul român este singurul competent a
răspunde la întrebarea dacă Români să
iire sau să nu iire în parlament. Ziarele
românești, unii sau alții dintre fruntașii ro-
mâni pot să exprime păreri, pot să adune

dovezi pro și contra, votul hotărârilor și au-
toritativ trebuie să iiese dela totalitatea alegă-
torilor.

Credem că asupra acestui punct toate
păreri, atât a celor cari stăruiesc pentru,
cât și a celor cari stăruiesc contra intrării
în parlament, sunt de acord.

Ar rămânea dar să cercetăm numai în
ce mod practic s'ar putea ajunge, în împre-
găturile schimbate, la votul totalității alegă-
torilor români. După ce guvernul nu permite
ca alegătorii să se întrunească de cât în fața
alegerilor, nu le rămânea decât să se întru-
nească atunci când le dă voie guvernul.
Este deci o măsură practică, așa credem,
ca să ne folosim și noi Românii de oca-
ziunea alegerilor generale și să căutăm a
afla -- sub scutul legii -- votul corpului
nostru electoral, pentru ca să ne servească
de basă și de directivă în politica noastră
națională. Acesta este rostul conferinței
electorale ținută în 10 Ianuarie 1905 c. n.
în Sibiu. Va trebui deci ca în toate cercu-
rile electorale unde se află înscrși alegători
români să se prezente cu ocazia alegerilor
generale proxime și candidați români să se
țină în toate părțile întruniri electorale, să
se țină discursuri, să se iee rezoluțiuni și
să se agiteze ca alegătorii români să de-
votul lor candidatului român.

De oare-ce este cu totul indiferent dacă
candidatul român reușește sau nu, trebuie
pusi candidați români și acolo unde căderea
lui este dela început sigură. Urmând astfel,
nu numai că aflăm în mod pozitiv și cert
votul tuturor alegătorilor români, dar se do-
bândește și multe alte foloase mari. Nimeni
nu va nega că o campanie electorală gene-
rală este cea mai bună școală pentru disci-
plinarea unui partid politic. Disciplina este
prima condițiune pentru organizațiunea politică.
Fără organizațiune, politica rămâne dela sine
într'adevar «pasivă», adică poporul, care
n'are nici o organizațiune politică, trebuie
să sufere toate câte vin pe capul lui, fără
ca să aibă putința a produce vr'o acțiune.
În altă ordine de idei, trebuie să avem cu
toții, de ori-ce părere politică am fi în pri-
vința intrării în parlament, un deosebit in-
teres ca corpul electoral român se nu de-
vină pradă agitațiunilor guvernamentale și
kossuthiste și se nu fie demoralizat. Can-
didatii români vor stringe în jurul lor, poate
nu pe toți, sigur însă pe majoritatea alegă-
torilor români, fie ea cât de neînsemnată.
A exercita disciplina, a pune temelile unei
organizațiuni politice și a ne feri alegătorii
de demoralizare, sunt foloase atât de mari,
încât așa credem, nimeni nu le va discuta.
Ele sunt pentru noi cu atât mai valoroase,
cu cât nu le putem dobândi decât luând
parte la campania electorală. Toate celelalte
încercări a le partidului național a-și da or-
ganizațiunea necesară și a-și face disciplina
indispensabilă a membrilor săi au trebuit
în timpul din urmă să rămână fără rezultat,
parte din cauză că guvernul a întervenit cu
mână brutală, parte din cauză că a lipsit
ideea fundamentală în jurul căreia s'ar fi

putut cristaliza organizațiunea, a lipsit și
lupta, în care se nasc, se exercită și se pro-
bează forțele.

Cestiunea intrării în parlament se poate
rezolvi în deplină cunoștință a voinței ale-
gătorilor după alegeri. Cei cari stăruiesc
pentru neintrarea în parlament, așa zisii
«pasiviști», nu numai că n'ar fi împedecați
prin nimic, ci ar fi datorii din punct de ve-
dere național, ca în înțelegere frățească cu
cei ce stăruie pentru intrarea în parlament,
cu așa zisii «activiști», să iee parte la cam-
pania electorală, căci cunoașterea votului
alegătorilor, disciplina membrilor partidului
național și organizațiunea lui sunt scopuri
cari trebuiesc sprijinite deopotrivă de totii
Românii. Dacă dispozițiunea alegătorilor ro-
mâni se va manifesta în contra intrării în
parlament «protestul», ce se ridică în acest
mod contra politicii de maghiarizare ar fi
neasemnat mai valoros, decât o declarațiune
simplă ziaristică însoțită de o demoralizare
completă a alegătorilor români. Voturile au
să fie de astă-dată mai căutate ca ori-când
de partidele maghiare și avem datorită
peșterii a asura pozițiunea alegătorului
român și a nu-l lăsa să cadă în ispită.

Electorale.

DI Dr. Ioan Suciu, candidatul națio-
nal al cercului electoral Boroșineu, va
cerceta comune apartinătoare acestui cerc,
rostind în fiecare comună, în adunările ale-
gătorilor, vorbirea sa de program după ur-
mătoarea împărțire:

In 2 15	Ian. Dum.	la 10 ore în	Someșches.
» » »	» » »	» » »	Berechiu.
» 3 16	» Lun.	» » »	Apateu.
» » »	» » »	» » »	Seleuș.
» 4 17	» Marți	» 8 ¹ / ₂ »	Moroda.
» » »	» » »	» 11 »	Mocra.
» » »	» » »	» 2 ¹ / ₂ »	Șicula.
» 5 18	» Merc.	» 10 »	Gurba.
» » »	» » »	» 1 »	Boroșineu.
» 6 19	» Joi	» 11 »	Bocsig.
» » »	» » »	» 2 »	Borossebiș.
» 7 20	» Vineri	» 8 »	Govoșdia.
» » »	» » »	» 10 ¹ / ₂ »	Berindea.
» » »	» » »	» 12 »	Prezești.
» » »	» » »	» 1 ¹ / ₂ »	Selegenț.
» » »	» » »	» 2 ¹ / ₂ »	Laaș.
» » »	» » »	» 3 ¹ / ₂ »	Repsig.
» 8 21	» Sâmb.	» 8 »	Monerău.
» » »	» » »	» 9 ¹ / ₂ »	Voivodeni.
» » »	» » »	» 10 ¹ / ₂ »	Aldești.
» » »	» » »	» 11 ¹ / ₂ »	Bârșă.
» » »	» » »	» 1 »	Hodoș.
» » »	» » »	» 2 »	Cuied.
» » »	» » »	» 3 ¹ / ₂ »	Doncenii.
» 9 22	» Dum.	» 8 »	Ignești.
» » »	» » »	» 9 ¹ / ₂ »	Minead.
» » »	» » »	» 11 »	Bohant.
» » »	» » »	» 12 ¹ / ₂ »	Dezna.
» » »	» » »	» 2 »	Ravna.
» » »	» » »	» 3 ¹ / ₂ »	Moneasa.
» 10 23	» Lun.	» 8 »	Slatina.
» » »	» » »	» 9 »	» » »

In 10/23 Ian. Dum. la 10¹/₂ ore in *Neagra*.
 » » » » 11¹/₂ » » *Nadalbești*
 » » » » 1¹/₂ » » *Snsani*.
 » » » » 3¹/₂ » » *Chertiș*.

Alegătorii români din susnumitele comune prin asta se avizează a participa în fiecare comună la termenele susindicate la casa comunală în adunările de alegători, spre a asculta discursul candidatului național.

Totodată se avizează alegătorii din fiecare comună, ca unul ori doi dintre ei să nunțe la antistia comunală în scris convocarea și ținerea acelor adunări populare de alegători.

Comitetul executiv al partidului
 Dr. Ioan Suciu din cercul Boroșineu.

Din cercul Chișineului.

Candidatul național, dl **Ioan Russu Șirianu**, șef-redactorul ziarului nostru continuă ruta sa în cerc și e pretutindeni primit cu mare însulețire.

Candidatul guvernamental este protopretorul *Csuhay*, în interesul reușirii căruia toți slujbașii desperat să zolesc.

Al treilea candidat, cel independentist, a repășit.

Din cercul Radnei.

Neprimind părintele Dr. Vasiliu Lucaciu candidarea la Radna, fruntașii cercului, au oferit-o dlui *Dr. Aurel Vlad*, care a primit candidarea și s'a și înfățișat azi, Luni la 10 în adunarea ținută în centrul cercului, desfășurându-și programul între erumperi de însulețire ale alegătorilor, adunați din toate comunele cercului electoral.

Contra-candidații sunt: *Dr. Ștefan Pop*, deputat, guvernamental și apothecarul din Arad, *Géza Avarli*, independist. Acesta se amăgește cu speranța, că îi va succeda a a rupe din voturile românești. Vai de el închipuitul!

Din cercul Șiriei.

În fine li-a succes guvernamentalilor a prinde cu funea un contra candidat, ca cel puțin de »rușinea« de a fi unanim proclamat *Dr. Ștefan Pop* de deputat al cercului

Șiriei să scape. Dl *Pop* dealtcum e continu în cerc și contra-candidatul tinerel, pretorașul *Bogdanffy* din Arad, ceva rudă de a lui *Farkas Menyhért*, așa se vede, nu-i dă mult de temut.

Din cercul Iosășelului.

Cu adinc regret luăm știre despre repășirea dela candidatură a dlui *Petru Truța*, care era chemat a rumpe mandatul din mâinile renegatului *Szombathy*, care din scriitor advocațial pe spinarea Românilor s'a ridicat, ear azi e adoratul Izrailului și al domnilor.

Sperăm, că fruntașii din acest cerc vor lua fără întârziere pașii recerși spre a pune altă candidatură națională, ca astfel dl *Szombathy* să aibă vreme a depune rigoroasele de drept.

Din cercul Pecichei.

Candidatul național al Pecicanilor, dl *George Popa* a fost erl *Duminecă*, în Pecica, unde a fost primit cu multă însulețire. Sperăm, că acest bărbat tiner, de mare valoare și viitor mult promițator, va ști aduna în jurul său pe toți cei buni și va pune pedeci diferitelor curente de ademenire, ce-si arată colții.

În fața alegerilor dietale.

Ne aflăm în pragul alegerilor de deputați. Salutăm cu bucurie hotărârea bărbaților conducători ai neamului, pentru frumoasa hotărâre, de a pași în activitate, a se coborî în mijlocul poporului bărbat de neam și legea lui, cari îi cunosc durerile și zăme și sărăcie impusă de alii și astfel și în interesul lui de a lupta în cas pentru binele poporului.

Ni-se sfășia inima de durere când vedeam, în trecut, cum candidații străini seduceau poporul cu câte promisiuni săci toate, pe cari bietul Român, încălzit de rachiul jidanului, le credea, și se duceau la vot cu toții ca niște turme părăsite și votau cu o rară însulețire pentru cel-ce după alegere nici nu s'a mai gândit la ce a pro-

mis, ba în casa țării și în ajutorul nului intru aducerea de legi nemate pedeca naționalitățile și dezvoltarea lor.

Aceasta era răsplată poporului pe lângă multele sarcini și dureri ce se cu concursul »reprezentanților săi« spatele sale.

Îi zic popor părăsit, că în adevăr ni-se erte, dar — grație »pasivității« lăudată de unii — străinii au ocă a-și juca mendrele după plac în mijlocul poporului și a-l corupe.

Căci ce însemnează aceea când în ferențele de candidare ale guvernamentului alătura cu *Móricz*, *Ignác* et. comp. parte și o mulțime de preoți și învățători români cari discută în adunările lor și aștează la bancheturile date de ei; eară, frânezi ori poimâne tot acei preoți și învățători iau parte și la consfăturile Românilor.

Și între acestea împrejurări nu mirat dacă și poporul se lasă sedus de ce e străin, alege la comitat repreșentanți străini, în comună un jidovaș face ce cer școale de stat și închid școalele sionale și astfel se formează și prin dăcini în popor ideea că: *dacă n'ar găni în Ungaria, Români ar fi cel pe urmă.*

În mijlocul poporului mare născutesc și voi trăi, și deci sunt în posesia de a-l cunoaște din destul, deci pot cu toată hotărârea că: cauza acestui cea mai mare parte numai »pasivității« poate atribui. Si cine aceasta nu o ve-

în veci.

Tot din grația pasivității în influința agenților străini, s'a răcit în preotul și învățătorul și din peșor a început a dispăre iubirea de însulețire pentru cauzele naționale. stare de lucruri nu să mai poate în sânul poporului Român mai

CAPITULĂRI CELEBRE.

Litoralul acela care a servit ca întindere pentru construirea unui port celebru între porturile celebre ale lumii întregi era acum un sfert de veac cu totul neglijat. Abia vre-o mie de chinezi locuiau p'acolo în colibe mizerabile. Din cauza singurătății și a desoluțiunii promotorului guvernul chinez trimitea acolo pe condamnații pentru crime ca să-și facă osânda.

Câtva timp înainte războiului lor cu Japonezii, Chinezii au construit acolo un port de războiu numit *Liu șun-ku*, ear peninsula acestui port se numește *Kwang-tung*. Peninsula e stearpă și acoperită de stânci gigantice, portul e departe numai de 80 de miluri maritime de portul militar *Wei-hei-wei*, cu care *Portul Arthur* formează o situațiune inexpugnabilă în tot cazul o pozițiune strategică de prima importanță.

Pe vremea Chinezilor, *Portul Arthur* era apărat de 13 forturi, care erau apărate de 6000 soldați de infanterie și 1000 de artilerie. Forturile au fost construite de ingineri germani. Satul de pescari ce a fost punctul de plecare al portului, *Europenii* *Pau* numit *Port-Arthur*, și la 24 Noembrie 1894 a fost cucerit după 2 zile de generalul *Oyama*, actualul mareșal și generalisim al trupelor japoneze din *Manduri*.

În timpul tratatelor de pace între China și Japonia, reprezentanții lui *Mikado* a cerut dela *Lihun-Ciang* să intercaleze în tratatul dela *Simonosaki* o clausă prin care China se obligă

preț *Portul Arthur*. Fostul și acum reposatul vice-rege *Lihun-Ciang*, câștigat de ruși, n'a voit însă să accepteze aceea clausă, pe baza că e ridiculă, de oare-ce China n'are să dea *Portul Arthur* nimănui. După ce Germania obținuse din teritoriul Chinei o concesiune pe 90 de ani începu și Rusia să negocieze pentru a obține ceva dela China, și la 27 Martie 1898 obținuse *Port-Arthur* și *Dalny*, ear la 28 trupele ruse au și ocupat orașul împreună cu toate fortărețele.

Au stăpânit deci Rușii *Port-Arthurul* 6 ani și 9 luni aproape și la perdat după 327 zile de rezistență.

Pe vremea când Rușii au ocupat portul și orașul *Arthur*, acestea se găseau în cele mai triste și părăzinite condițiuni. Ei începură să construiască cartiere noi, casărmă, depouri, spitaturi, fabrici și conducte de apă. *Dalny*, anticul *Talienvan*, fu asemenea transformat într'un port și oraș de comerț în stil modern.

Rușii au cheltuit zeci de milioane cu transformarea și fortificarea mai ales a portului unde au săpat bazine largi, și au ridicat docuri fabrici de torpile etc. În fine sărăcăciosul *Liu-șun-ku* cel chinezesc a devenit un port suficient încăpător pentru cuirasatele cele mai mari, și promotorul cu forma de coadă de tigr (cum îl numesc chinezii) a ajuns să fie întărit precum s'a văzut din asediul japonezilor.

Forturile chineze s'au menținut de ruși, dar numărul fortificațiilor a fost sporit, așa că rușii au ridicat în total 31 de forturi. *Portul Arthur* se putea considera ca cel mai fortificat

Mare atențiune au arătat rușii întreținerea căilor de comunicațiune. *thurul* a fost legat c'o linie de drom *Charbin* și d'alungul liniilor ferate șanturi.

Sub stăpânirea rusă, orașele *Dalny*, s'au dezvoltat cu repeziune fost prevăzute cu lumină electrică potabilă. Comunicația între *Dalny* și *thur* e întreținută afară de o linie feră două șosele, tot asemenea și cu restul prin împrejurime.

Pe vremea când a izbucnit războiul, *Port-Arthurul* n'avea încă toate țiunile, pe care le plănuseră Rușii cândată ei se mulțumiră cu flota în port și pe care o considerau ca indispensabilă. Tot asemenea de inexpugnabile consiș și forturile lor îndreptate în toate orizontului. Două-spre-zece forturi e mare.

Când amiralul japonez *Togo* 8/II 1904 atacul în contra *Port-Arthur* prea s'au încrezut căci în cele două după mai bine de 11 luni, Japonia în stăpânirea *Port-Arthurului*, pe cucerise acum 10 ani.

Căderea *Port-Arthurului*, ne adă prin asociațiune de idei, alte capitulebre din timpul modern, între acestea dramatice au fost următoarele:

La 2 Septembrie 1870, împăratul *leon III* cade în captivitatea Germaniei de soldați.

carl nutresc în peptul lor iubirea de drept, că luptele ce ne așteaptă mari, sunt ca și poporul în cea mai mare este lipsit de bărbății chemați al conștiința: căci guvernul prin ajutoarele le împarte preoților și învățătorilor uns scopul prin aceea, că aceștia nu au curajul de a se pune în fruntea răului, mai ales de când se aude că unor și protopopi, în urma activității lor naționale li-s'a detras — congrua. Pentru a-lăsa poporul fără conducători și să aibă cunoștința despre valoarea și scopul ascuns al străinilor, guvernul a se însufleți poporul de candidatul al fruntașii neamului să se îngrijească vreme a trimitte prin cercurile române și în special în cercurile reprezentate acum de deputați guvernamentali de Români — bărbăți tineri și independenți care nu sunt angajați guvernului și orșale cu nimic. Aceștia apoi să facă ca preotul și învățătorul nu o poate în cauza ajutorului de stat; aceștia să stească poporul dedat de mult a fi s numai de străini.

Unirea universitară, ziarist etc. are cel mai bun prilej de a să cobori în ul poporului, deșteptându-l simțim-naționale din amorțea în care din dulce pasivității — zace de atâta

Unirea Română! La luptă dreaptă, și românească și cel bun îl va în lături cu trăitorii neamului! —
Un învățător popular.

Declinarea de candidare din Chișineu.

În Duminecă, s'a ținut la Chișineu o re la care a participat lume imensă. deschiderea adunării a vorbit dl Mihai și l-a propus de candidat ca deputat die- directorul ziarului nostru dl Ioan Russu a candidatului a fost primită cu mare insu-

La 27 Octombrie 1870 capitulează Metzul, și împresorat la 17 August. Bazaine cală cu 4000 de ofițeri și 173.000 de sol- și cu'n material de războiu ce valoarea So dioane. Capitulația Parisului a urmat după istență de 131 de zile.

Pro memoria putem să amintim aici și de rt, care a capitulat, cu toate onorurile pu- să mai reziste, la 18 Februarie. Garni- de 18.000 de oameni s'a retras liberă cu armele.

Una din cele mai celebre capitulațiuni din recentă e însă căderea Plevnei, care a at din Septembrie până la 10 Decembrie 1877, când s'a predat armatelor ruso- ne.

Din aceste fapte războinice se vede că ea cea mai mare i-se cuvine curajoasei rii a generalului Stoessel care nu s'a pre- cât când orice speranță de scăpare perise tul. Consecințele acestei capitulări par a fi, foaerdele economice pentru Europa și Ame- Perderele Portului-Arthur însemnează de- va pierdere a puterii maritime ruse în Ex- al-Orient. Flotei baltice nu-i mai rămâne decât să se întoarcă, dacă nu vrea să fie lăsa cu siguranță. Urmările acestei stări de rii e deșteptarea conștiinței de solidaritate sa galbenă și conștiinței superiorității sale ta unei mari puteri europene. Rusia care acum era considerată ca gogorița Aziei (câtva era și a Europei) d'acum înaintea, cale d'a nu mai înșpira nici o spaimă

ștețire, ear după aceea domnul Russu a ținut o vorbire de o oră, în care și-a espus programul de activitate. Azi Lună, dl Russu a fost primit la Sinte de popor cu banderii și cu mare însuflețire, ear după prânz își va ține vorbirea program la Chereleu; în drumul d-sale e însoțit de dl avocat Mihai Velici și de dl Dr. Cornel Ardelean avocat în Chișineu.

Alianța sârbo-rom la alegeri!

Din cercul Pardany primim o știre care va înveseli și însufleți pe toți Români. Pentru mandatul de deputat al celui cerc candidează adică distinsul luptător naționalist sârb Dr. Ilici Branco, unul dintre șefii partidului radical sârb și avocat al fondurilor naționale bisericesti. În acest cerc sunt și comune române. Pentru asigurarea succesului și în virtutea alianței încheiate la 1895 în Budapesta, Români și Sârbi și-au dat mâna și vor lupta împreună în interesul distinsului candidat sârb.

Situația este în cerc așa, că voturile Românilor și ale sârbilor formează majoritate: succesul candidatului naționalist este asigurat.

După cum ni-se scrie, bucuria și însuflețirea în cerc mare. Este pentru întâia oară că se traduce în fapt cele hotărâte în congresul naționalităților din Budapesta.

Importanța acestei alegeri este cu atât mai mare, cu cât de 30 ani aproape unanim s'a ales tot Csávossy Béla, majordomul Dietei. Acum nu va putea străbate printre Români și Sârbi nici dacă ar duce cu sine toți drabanții cei voinici din Dieta, vestiți de altfel pentru bătaia ce au încasato dela oșanți.

Ne pare bine că Români și Sârbi luptă împreună: Dumnezeu să-i ajute. . . De altfel dacă Români au ajuns la gândul acesta bun: ca în numele intereselor supreme naționale să ajute pe Sârbi și să dea o lecție guvernului, din merit revine și tinărului avocat român din Mодоș, Dr. Ghilezan, care cutreeră sate române în societatea d-lui Ilici.

Trimitem bravilor luptători salutul nostru frățesc.

Asiaticilor. Cu disprețul de Rusia Azia Chino-japoneză nu va mai avea respectul ce l'a avut până acum de Europei, și în genere de albi. Dar aceste sunt considerațiuni pentru un viitor îndepărtat. Consecințele cele mai apropiate vor fi că armata marelui Oyama în curind va fi sporita cu trupele rămase libere la Port-Arthur.

Formidabilul războiu se va continua acum pe uscat, și după toate probabilitățile tot atât de desastroos pentru Ruși ca și pe mare. Dacă la bătălia de Lyao-Jang, Japonezii ar fi dispus încă de 50.000 de soldați, adică de atât câți sunt acum neocupați la Port-Arthur, Kuropatkin ar fi fos definitiv bătut. Ce nu s'a întâmpla atunci, se va întâmpla acum, Japonezii se vor arunca ca jaguarii asupra Rușilor și îi vor forța să evacueze Mancuria, ce de almintrelea Rușii se obligaseră s'o fi golit-o încă din anul trecut.

Japonezii pot cu repeziune să îngrămădească 500.000 de trupe, pe când Rusiei îi trebuie 40 de zile până-ce poate aduce un corp de armată din interiorul țării. Pe lângă aceste greutatea ce trag mult în cumpănă, se mai adaugă criza revoluționară în Rusia. Poporul e sătul de desperat chiar d'un războiu ce înghite zeci de mii oameni și sută de milioane — fără folos. Mișcarea revoluționară ce începe să se afirme acum în Rusia nu se va potoli decât prin o constituțiune și constituțiunea va aduce pace internă și externă. Eacă consecințele căderii Port-Arthurului.

Craciunul săracilor în Sibiu.

— 11 Ianuarie n.
Vineri, în ajunul Nașterii Domnului, localitățile „Reuniunii sodalilor din Sibiu“, prefăcute în bogate magazii de vestimente, încălțăminte albituri, cozonaci, zacharicale etc., au fost loc de întâlnire pentru aproape 300 săraci: învățați meseriași, copii de școală, bărbăți și femei, scăpătați.

Gazdele casei: comitetul reuniunii în frunte cu presidentul ei Victor Tordășianu, și cu un însemnat număr de membri ai despărțământului femeesc, au ținut să procure celor pentru cari razele soarelui numai arareori transpiră căldura binefăcătoare, câteva momente de înălțare sufletească.

Când totul era arangiat, la ora 3 d. a. deschis-au ușile lăcașurilor și intrat-au săracii spre a primi din ceea-ce cu inimă darnică s'a adunat dela cei cu simțăminte de caritate.

Dl Tordășianu în vorbirea sa aduce cuvinte de mulțumită tuturor aceluora cari au făcut posibil, ca Reuniunea să-și împlinească această înaltă datorință creștinească bine plăcută și oamenilor și lui Dumnezeu, ear săracilor le pune la inimă să fie de a pururea cu recunoștință față de binefăcătorii lor. Să fie creștini buni, sânguincioși în lucrările lor și Dumnezeu bunul le va trimitte pe înlocuitorii părinților celor orfani și pe cei cu daruri bogate, din cari să-și încălzească corpul și inima.

Trecând la împărțire constată, că pe banii încasați drept ajutoare s'au procurat înbrăcăminte nouă (roc, pantalon, vestă, ghete și pălărie) pentru 12 etevi meseriași și școlari, cum și rochițe, păpuși și cărpe de cap pentru 4 școlărițe dela cele 4 școale populare din loc.

Toți aceștia primindu-și darurile au fost învitați a se prezenta corporativ mâine zi la sf. biserică spre aduce și în fața altarului rugăciuni pioase pentru binefăcătorii lor. Restul până la 200 săraci au fost împărțâșiți cu haine mult puțin folosite, cu pălării, căciule, cărpe de cap, rochițe, din cari multe nouă. De data aceasta nimenea din cei de față n'a rămas nemilit cu cât decât, și astfel Reuniunea și lunii dăruitori pot avea mângăerea de a fi primit răsplata cea mai înaltă.

DIN ROMANIA.

Majestatea Sa Regina. Elisabeta a României a binevoit a da ordin să adreseze la Administrația ziarului „Independence scrisoarea următoarele:

Domnule Administrativ,
M. S. Regina dorește să se asocieze la inițiativa laudabilă luată de ziarul d-voastră în favorul populației greu încercate prin secerișul slab din anul acesta, și mă însărcinează să vă trimit în numele Majestații Sale suma de 3000 franci, rugându-vă să binevoiti a pune această sumă la dispoziția casei centrale a băncii populare.

Implinind acest ordin August vă rog dle administrator a primi asigurarea considerată în mele particulare.

*Mareșalul curții regale
General Daboianu.*

Vineri, 24 Decembrie, la orele 12 din zi, Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Primat, înconjurat de inaltul cler, s'a înfățișat la Palatul din Capitală cu Sfintele icoane, și în prezența MM. LL. Regelui și Reginei, precum și AA. LL. RR. Principelui și Principesei României, Principelui Carol și Principeselor Elisabeta și Maria, față fiind Curtea Regală, a făcut rugăciunile obișnuite în ajunul Nașterii Mântuitorului.

După Santa ceremonie, Majestațile lor binevoiră a reține pe Inalt Prea Sfinția Sa la dejun.

D'ALE ALEGERILOR.

Adunare în Siria.

Alegătorii cercului electoral Siria adunați în Siria în 10 Ianuarie a. c. au constituit comitetul național central și anume: au ales de *președinte* pe Dr. Iacob Hotărăn; *vice-pres.* Dr. Ioan Rațiu și Traian Terebent; *notari:* Alexiu Dobos, Iuliu Groșorian; *membri:* Axente Secula, Nicolau Lăzărescu, Petru Beuca, Petru Dulhar, Savu Bacis, Savu Borlea, Avram Avramuț, Petru Binchiciu, Marcu Păscuț, Romul Măierușan, Vasilie Popoviciu, Vasilie Bistran, Ioan Bogdan, Savu Crișan, Ioan Hui, Georgiu Maghiar, Tudor Debeleac, George Dronca Hereț, George Crișan a Iovi, Sava Hui, Avram Ignuța, George Petica, Petru Cișmaș, George Petica alui Nicolaie, Petru Miclăuș, Nicolae Ludae, Mihaiu Orb, Petru Văduvoi, Mitru Sărăndan, Mitru Tămaș, Pavel Borlea alui George, Petru Ludaie, Mihaiu Eulhaz, Petru Dulhaz, Ioan Orb, Mitru Hui, Todor Lăzărescu, Petru Tămaș, Iova Amar, Todor Suciuc, Pavel Vanc, Petru Vela.

După constituire cu unanimitate și însuflețire am proclamat de candidat de deputat dietal pe fruntașul și zelosul nostru luptător dl. Dr. *Stefan C. Pop*, avocat în Arad.

În fine am luat hotărârea de a ruga fruntașii din provincie pentru constituirea unui comitet local în fie-care comună din cercul electoral Siria.

Ședința a fost deschisă de dl. avocat Dr. Iacob Hotărăn, care face un scurt recens asupra stărilor politice dar mai ales a celor speciale române și află de lipsă pășirea în activitate pentru rezervarea drepturilor noastre așezate în legile din 1868. Dă cuvântul d-lui Nicolau Lăzărescu, care propune comitetul pe care alegătorii îl primesc unanim. Apoi recomandă de candidat pe dl. Dr. Stefan C. Pop la a cărui aminire să ivește un strigăt de bucurie și de învoire.

În fine propune provocarea fruntașilor din provincie pentru constituirea comitetelor locale.

Dl. președinte mulțamește pentru interes și purtarea deamă — ridică ședința.

INTIMPINARE.

Ni-se trimite spre publicare următoarele:

În Nr. 244 a. c. a „Tribunei“ sub titlu „Electorale“ a apărut o notiță intitulată: „Mocsonyi și Hamsea“ în care susținându-se lucruri perverse și neadevărate, spre orientarea On. public cititor, rog pe On. Redacțiune, a da loc următoarelor reflexiuni:

Nu este adevărat că d-nii Dr. Marta și Dr. Mișiciu, m'au invitat vre-odată la conferință intimă, în vederea alegerii celor doi delegați la conferința din Sibiu, și deci nici nu le-am putut da nici un fel de răspuns în cauză. Tot așa de neadevărat și în mod tendențios este publicat în acea notiță, și cuprinsul epistolei Il. Sale dl. Alex. Mocsonyi, adresată mie, la întrebarea mea în cauza alegerii de delegați la conferința din Sibiu; ceea-ce reese evident din următoarele:

În 3 Ian. st. n. a. c. a venit la mine dl. Dr. Mișiciu — singur — și m'a întrebat, că noi nu facem nimic în cercul nostru electoral, nu alegem delegați la conferința din Sibiu? La ce eu i-am răspuns; că am cetit în „Drapelul“ convocarea conferinței din Sibiu, dar mă mir, că „Drapelul“ publică convocarea pur și simplu, fără nici un comentariu, deci nu știu pe ce bază s'a făcut acea convocare, apoi, că eu nici nu am nici un aviz dela nime în cauză, și deci eu cred ca să mai așteptăm, să vedem cum vor comenta foile acea convocare? Dl. Mișiciu a scos apoi o epistolă ce o primise dela dl. Dr. Vlad, și mi-a cetit un pasagi din ea, spunându-mi, că după cum vede din acea epistolă, „și“ (convocatorii — inițiatorii conferinței) merg la Sibiu cu lucrul gata. Consultând încă în cauză, i-am zis: că voi scrie încă astăzi d-lui

Alex. Mocsonyi, rugându-l, ca să-mi arate, care este părerea ilustratului Sale în cauză? Dl. Dr. Mișiciu a primit cu bucurie aceasta propunere a mea, rugându-mă a scrie încă în aceea zi, și apoi a-l comunica și dânsului răspunsul. Ceea-ce eu i-am și promis.

Am și scris în aceea zi o epistolă recomandată dlui Mocsonyi, arătând în epistolă și consultarea avută cu dl. Dr. Mișiciu, și rugându-l a-mi arăta opinia D-sale în cauză.

Intr'aceea dl. Dr. Mișiciu, în 5 Ian. st. n. a. c. între orele 11—12, a venit de nou la mine, întrebându-mă, că am primit răspuns dela dl. Mocsonyi? La ce eu i-am răspuns, că încă nu, dar că după amiază, când vine poșta de către Ardeal, sper că voi primi răspunsul; la ce dl. Dr. Mișiciu, mi-a spus că după amiază nu va fi acasă, căci merge la Arad; dar ne-am înțeles ca să-l comunic ulterior, în una din zilele proxime, răspunsul ce doară îl voi primi.

De fapt, în aceeași zi d. a. am primit epistolă — răspuns dela Il. Sa dl. Mocsonyi, dar cu dl. Dr. Mișiciu nu m'am mai întâlnit până 'n 7 Ian. st. n. d. a. (în ziua de Crăciun) pe la 3 ore, când mergând eu în casină, am aflat acolo pe dl. Mișiciu, stând gata de plecare, abia ne-am salutat, îndată i-am dat epistola d-lui Mocsonyi să o cetească, s'a retras la o parte și după-ace a cetit întreg cuprinsul epistolei mi-a redat-o, când eu l'am întrebat: ce zici? la ce dânsul îmi răspunde: „este unica părere cinstită ce o am auzit până acum în cauză“. Mi spune apoi, că se grăbește, și a plecat din casină, cu dânsul de-odată a plecat și dl. Dr. Marta, care încă era în casină, dar cu care eu, afară de salutarea reciprocă, nu am vorbit nici un cuvânt.

Cât pentru cuprinsul epistolei Il. Sale dlui Alex. Mocsonyi, nu știu cine a dat informațiunii On. Redacțiunii a „Tribunei“, căci acela încă e falsificat publicat în notița din Nr. 244 al „Tribunei“, și eu numai dlui Dr. Mișiciu i-am arătat epistola, și m'ar surprinde foarte dacă ași afla, că dl. Mișiciu a întortocheat astfel pentru „Tribuna“ — acei răspuns. Spre clarificarea cauzel, am cerut și am primit autorizarea de-a publica acea epistolă — răspuns, în întreg cuprinsul ei; — eată-l:

Birchiș, 4 Ian. n. 1901.

Reverendissime!

„La întrebarea D-Tale am să 'Ti răspund, că, eu din parte-mi nu primesc nici un mandat pentru conferința din Sibiu, căci nu conferința partidului național este convocată, ci al delegaților fără privire la pozițiunea lor politică; ear eu nu mă pot pune la o consfătuire cu angajamentul solidarității și cu acei domni, cari prin activitatea lor politică deja au spart solidaritatea națională, și despre cari — n'am deci nici o garanță, că oare ar respecta și conștiințele eventual contrarie dorințelor lor, ale acestei conferințe“.

„Asta este ținuta mea, dar pe Dle-Voastre Vă rog, ca să vă consfățuiți și apoi să hotărâți cum veți afla de bine, căci eu nu voi se preocup pe nimeni cu vederile mele. Cu salutare amicală.

Alex. Mocsonyi, m. p.“

Aceasta este din cuvânt în cuvânt cuprinsul epistolei dlui Mocsonyi, adresată mie ca răspuns la epistola mea; și nu corăspunde de fel cu cuprinsul ce tendențios s'a publicat în „Tribuna“.

Dau deci aceasta întimpinare, nu ca să mă justific doară la cele publicate în „Tribuna“ contra mea, ci fiind în acea notiță și dl. Mocsonyi adus în legătură cu acțiunea mea politică, am voit să stabilesc adevărul faptic. Și acum rog pe dl. Dr. Mișiciu, să declare și însuși că adevărate sunt ori nu cele espuse de mine aci, și aștept cu deplină liniște răspunsul, căci după-cum îl cunosc, nu cred că va putea desminti, și nici că va desminti nici un cuvânt din cele espuse aci. De asemenea rog pe dl. Dr. Marta a-mi arăta publice, când, și unde a vorbit d-sa măcar un singur cuvânt, în chestiunea alegerii de delegați pentru conferința din Sibiu?

De alt-cum mai adaug, că eu în ținuta mea politică — mult puțin — cât o des sunt condus de nime, ci de interesele în care mă aflu; și referitor la ținuta mea de alegerile dietale ce sunt în curgere special la ținuta mea, față de candidatul meu Zselenszky, tot în interesul cercului purces și voiu purcede, pe baza unui unanim luat de o conferință intimă a de alegători români din Lipova și din Lipovei; ținută la 11 Ianuarie st. n. 1901 ore a. m. în casina română din Lipova.

Lipova, în 12 Ianuarie n. 1905.

Voicu He
protopres

Am publicat această întimpinare a nu putea zice nici chiar dl. V. I. că suntem parțiali. Și apoi d-sa nu că să confirme tot ce s'a scris despre că nu respectează adică decisiile pa național ci din interese particulare jugă la carul stăpânirii.

La Răboji!

Eată Români din comitatul Arad cari au fost aleși membrii în comitetul liberal, deci sprijinitori ai politicii de nimicire a culturii române urmărind zeviczy:

Arad: Dr. Bogdan Virgil, Beles Vaz Kurtici: Miron Vazul.

Măcsa: Merese György.

Miclăca: Daszkal Iusztin (popa) János (popă), Kozma György (birău).

Cuin: Putics Constantin (popă), Szeri

Soboteli: Manuilla Elek.

Mondorlak: Bozgan Sándor, Stefanuti

Cicir: Dragăan Aurel (învățător).

Siria: Greek Döme, Paskutz Márk.

Cil: Katinka Árpád.

Halmagiu: id. Rob György.

Pecica: Eftics János, Igrisan Elek, Vazul, Rokszili János.

Bodrog: Hamsea Ágoston!!!

Ceialaltii 2/3 părți sunt tot Jidani.

Din Vinga ni-se scrie că la aloc de candidare a partidului liberal au luptat și s'au veselit cu domni, preoții roșii Vulpe din Iadani, N. Crișmar din Iadani și preotul din Remetea.

CANDIDAȚI UNGURI ÎN COMITATUL ARAD

Partidele politice ungurești au până acum următoarele candidaturi:

Arad. Guvernamentalii candidatul Vörös László, secretar de stat. Kossuthiști: Barabás Béla.

Boroș-Ineu. Guvernamentalii candidatul fostul deputat baronul Solymossy

Chișineu. Partidul liberal candidatul fibiraul Csukay, kossuthiștii pe Dr. Zoard.

Iosășel. Guvernamentalii pe Dr. S. György.

Pecica. Liberalii pe Herczeg F. opoziția pe Darányi Ignác.

Sântana. Fără partid: Wittman

Radna. Liberalii pe Vancsó, fost deputat, ear opoziția pe prof. Avarffy Géza, mare proprietar de vâș după cât ni-se spune, speră să aibă un rol în deosebi al proprietarilor de vâș cauză că el a fost promovatorul motorului de sub Pedgorie.

Dr. VICTOR D. GRAUR

medic universal, profesor calificat de școale medii p. studiul higienei.

Institut de dantură medicală și pentru tehnica de dinți.

ARAD, Piața Andrássy Nr. 22, etagiul I., vis-à-vis de casa comitatului.

Tractament special al durerilor de dinți și a boalelor de față tură totală și particulară conform diferitelor proceduri. Plombament, cu sticlă, email, porcelan, amalgam de aur, și aur chimic. Operațiuni diferite la așezarea coroanei de dinți. Coroane de aur și aur conform indicațiilor specialștilor savanți. Dantură fixată bilă, după sistem american. Tot felul de execuții de cauciuc. Dantură întregă fără cerul gurii. Scoateri de dinți fără nici o durere.

Războiul ruso-japonez.

Vapoarele scufundate.

Tokio, 12 Ianuarie. Oficerii japonezi din Port-Arthur, a căror datorie e examinarea vapoarelor ruse, anunță următoarele despre starea a trei încrucișătoare, despre care până acum nu s'a putut afla nimic detaliat. Acestea sunt încrucișătoarele Gildit, Războinik și Sabiaca. Primul e scufundat în portul de vest, catargele îi se văd din apă. Războinicul e aproape de far. Se crede că l'au scufundat înșiși Rușii. Și încrucișătorul Sabiaca e în portul de vest. L'au nimicit bombe. Se vede că au nimicit și contra-torpiloare. Alte două zac la două mii de metri. În apropierea acestora s'au fost găsit 2 torpiloare arse. Se caută două contratorpiloare.

Predarea Port-Arthurului.

Tokio, 12 Ianuarie. Generalul Nogii anunță cu data de azi, că predarea Port-Arthurului e terminată. Au predat 59 întăriri permanente, 546 tunuri, dintre acestea 54 mai mari, 141 mijlocii și 343 de colibru mic, 82.670 bombe, 3000 kg. praf de pușcă, 35.262 puști, 1920 cai, 4 vapoare de război, fără a număra Sevastopolul, care s'a scufundat de tot, 2 încrucișătoare, 14 torpiloare, 5 contratorpiloare, 10 trenuri mai mici, cari după o mică reparare se pot folosi.

Tokio, 14 Ianuarie. Reuter 1 Garnisoana din Liapiere, anunță că Rușii au suferit Joi bătăie în apropiere de Inkau și s'au refugiat în disordine spre Takaokanul de Nord, la Sud de Ninesvang. Au lăsat în urmă 62 de morți și 6 răniți. Se crede că pierderea lor e peste 200 de oameni. Vineri Japonezii au bătut pe Ruși la Ninesvang.

Tokio, 14 Ianuarie. (Reuter) Pierderea Japonezilor în lupta de lângă Ninesvang e una mort și 15 răniți. Se zice că pierderea Rușilor e peste 300 morți și răniți.

Vapoare japoneze sub-marine.

Londra 14 Ianuarie. Se anunță din Tokio, că guvernul japonez a luat dispoziții să construiască o flotă de torpiloare sub-marine.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 16 Ianuarie n. 1905.

— Anul nou în Arad. În biserica gr. or. Română din Arad, ziua anului nou s'a serbat cu obicinuita solemnităte. Au pontificat P. C. Sa protosincelul R. Ciorgariu asistat de protopopul V. Beleş și parohul T. Vățian și diaconul Dr. I. Suci. Cuvântarea ocazională a rostit-o protopopul V. Beleş.

După terminarea serviciului divin poporul și toată inteligența din loc a grăbit la reședința P. S. Sale Dnului Episcop Ioan I. Papp, felicitându-l de anul nou, de-ase-menea corpul profesoral precum și autoritățile civile și militare.

— Adunarea de candidare în Siria. Ieri, Duminecă, s'a ținut adunarea de candidare a alegătorilor din cercul Siriei, candidând cu mare însufleșire de deputat pe d. Stefan C. Popp. Comunele din cerc s'au reprezentat prin delegați, dar' din Siria mic cu mare în număr de mii de inși, au fost de față. Duminecă fiind, toți au participat la serviciul divin, biserica tixită fiind de public. La 11 ore s'a deschis adunarea prin Dr. Iacob Hotăran. Când Dr. Hotăran i-a imbiat lui Stefan C. Popp candidatura și acesta s'a declarat că o primește, însufleșire indiscripșibilă s'a născut. Minute întregi a ținut aclamarea. După aceea a urmat vorbirea program a candidatului, care bogată în colorii vii și plastice a dus însufleșirea la apogeu. Terminându-și discursul, învțăătorul Ioan Vancu, ia cuvântul, și deși fibriul prezent a vrut să-l impedeze a vorbi pe cuvânt că nu e anunțat ca vorbitor, inzistența însufleșită și tumultoasă a alegătorilor, îl face să vorbească și mulțumind îndeosebi președintelui Hotăran pentru înțeleapta conducere, adresează o caldă îmbrăbătare alegătorilor. S'a sfârșit pe urmă adunarea, dar' ieșind din sală mulțimea mare a intonat „Deșteaptă-te Române“ și pe strade, în ordine exemplară, au făcut să răsune întreg satul de excempleră, au făcut să răsune întreg satul de excempleră, au făcut să răsune întreg satul de excempleră, au făcut să răsune întreg satul de excempleră.

Reușita lui Stefan C. Popp e sigură. Măne Dr. Stefan C. Popp își va desfășura programul în Pâncota alt centru însemnat al cercului.

— Din Alba-Iulia. Și-au răscumpărat „felicitățile de anul nou în favorul casei române din Alba-Iulia următorii domni.

Dr. Camil Velican, Ignat Borza, Stefan Crișian și Valeriu Velican cu câte 2 cor; Ioan Pampu, Ioan Bota, A. Cîmbulea, Victor Pop, George Cricovan, Teodosiu Lobonțiu, Simion Micu, Dr. Ioan Marciac, Ioan Teculescu, George Groza, Angel Roșca, Antoniu Cricovan, Teofil Cricovan, și Iosif Debrețeni cu câte 1 cor.; Danil Lupu 50 fileri. Alba-Iulia, în 12 Ianuarie 1904. Ioan Pampu, secretariul Reun.

— Boala arhiducelui Iosif. Se scrie din Fiume: Alaltăeri seara a sosit din Roma dela papa o telegramă, prin care-i trimite bolnavului binecuvîntarea sa. Telegrama i-sa cetit arhiducelui bolnav, pe carela înveselit și l'a liniștit; apoi ceru telegrama, o strânse la inimă cu mâinile împreunate și rosti o rugăciune. Alaltăeri până la miezul nopții bolnavul s'a simțit foarte rău, apoi a adormit, dar tusea îl deștepta mereu din somn. Eri dimineața la orele 9 medicul a dat următorul buletin:

Bolnavul în noaptea trecută a dormit bine. Se vede o mică schimbare spre bine. Dr. Riszeljék.

Buletinul de eri seara la orele 6 e următorul:

În decursul zilei de azi nu s'a întâmplat nici o schimbare în starea bolnavului.

Dr. Riszeljék.

Arhiducele August Iosif a trimis aseară o telegramă împăratului despre a cărui plecare la Fiume nu se știe încă nimic sigur.

— Mulțumită publică. În numele comitetului societății „Pietà Maior“ ne ținem de plăcută datorință să mulțumim și pe aceasta cale ilustrilor noștri sprijinitori, cari cu ocaziunea seratei aranjate în 10 Decembrie 1904 v. ne-au împărtășit cu marinosul lor sprijin.

Suprasolvirile sunt următoarele: Ilustr. S. Alex. Mocsonyi, 25 cor.; Ilustra familia Roboșia, 20 cor.; Ilustr. S. Iosif Gal, 20 cor.; Ilustr. Sa N. Popea, 20 cor.; Prea Cuv. Sa Aug. Hamsea, 10 cor.; Ilustr. Sa Ioan Mezei, 10 cor.; Ilustr. Sa Silviu Suci, 10 cor.; Dr. G. Bișaco, 10 cor.; D. Birăușiu, 10 cor.; Prea Cuv. Sa Filaret Musta, 10 cor.; V. Cucuianu, 10 cor.; Al. Onaciu, 10 cor.; Gh. Bogoieviciu, 5 cor.; V. Budințan, 4 cor.; A. Nyilvan, 4 cor.; G. Vasiliu, 6 cor.; Dr. Novac, 5 cor.; V. Russu, 4 cor.; A. Bugnariu, 3 cor.; Dr. C. Nyes, 4 cor.; Dr. Chimbir, 4 cor.; A. Urechia, 3 cor.; Ioan Porușiu, 4 cor.; Dr. Barbura, 4 cor.; Dr. Marșen, 4 cor. Budapesta 12 Ianuarie, 1905 n. Traian German, v.-preș. Mihail Șerban, cassar p. secretar.

— Nou cadou. Printre numeroasele cadouri oferite A. S. Regale Principelui Carol la pomul Crăciunului, s'a remarcat un mare album conșinând 8 fotografii după frumoasele deseme compuse de Pictorul Obedeau reprezentând subiecte istorice din viața marelui Voevod Ștefan cel Mare.

A. S. Regală, prin dl general Robescu, a bine-voit a răspunde d-lui Obedeau exprimând călduroasele sale mulțumiri.

— Călătoria d-lui Luigi Goretti. Ziarul „Il telegrafo“ din Livorno, publică o recenzie de călătorie a d-lui Luigi Goretti care mergând în Rusia a trecut prin România.

În această recenzie dl Goretti scrie următoarele asupra României.

„România! Ce impresie simțim noi străinii când după trei-zeci de ore de călătorie făcută în care n'ai găsit pe nimeni care să vorbească italianește, de îndată ce ai călcat pe pământul românesc, începi să vezi primele surse latine, primele glasuri, încep să vezi primele tipuri cari seamănă atât de mult cu noi“.

— O nouă operă a Carmen Sylva. Ziarul „Bohemia“ din Praga anunță că regina României, Carmen Sylva, și-a prelucrat drama sa „Mărioara“ într'un libret de operă, între trei acte, a cărei muzică a fost scrisă de dl Cosmovici, un director de bancă.

Opera aceasta va fi reprezentată mai întâi la „Deutsches Theater“ din Praga. Ansamblul acestui teatru va cânta apoi opera la București.

— Celebra artistă română, Agata Bărescu, a sosit la New-York, unde va juca dela 15 Ianuarie la „Irving Place Theater“ din marele oraș american.

Ziarele din New-York se ocupă foarte mult de d-șoara Bărescu, căreia îi aduc elogiul mare.

— Prânzul lui Stössel. Corespondentul francez de război Marcel Smet în societatea generalului american Emerson, în Septembrie au trecut printre trupele, cari înconjurau cetatea, și au intrat în oraș. Numai acum își publică întâmplările în ziarul francez „Matin“ descrie totodată și visita lui la generalul Stössel.

Ne-au primit doi bărbați scrie Smet.

— Unul era un bărbat puternic și gras, cu părul cărunt, peptenat neted și cu barbă ascuțită. Acest bărbat rumen și cu părul castaniu, avea o cămașă încinsă cu un brâu, așa cum poartă pastorii ruși, pantalonii îi erau prinși în cizme largi japoneze. Acest bărbat era generalul Stössel. Al doilea era de statură înaltă, tot puternic, dar mai tânăr și cu o ținută mai militărească. Acesta era colonelul din statul major (Stab) Reiss.

— Vezi — zise acesta — conducătorul nostru n'are nimic îngrozitor!

Pe Stössel îl numesc adică generalul său bateg. Pe corespondentul și pe generalul i-a polit la dejun. Mâncările au fost alese: supă, pepten uscat, De băut le-a dat Crast, (o beutură de alior), ceea-ce le-a plăcut oaspeților. De-odată s'auzi o detunătură așa că se scutură toată casa și ferestrele se făcură sdroburi.

— M'am cutremurat fără voce — scrie Smet — imi era și rușine, căci afară de mine, nu s'au mișcat nimeni din loc.

— Pentru femeile aceasta nu e nici o nouitate zise generalul zîmbind.

— Japonezii — adăogă generalul Reiss — se vede, știu că la sfârșitul prânzului nu ave dulceturi și de aceea ne trimit această bombă Pagubă că n'a fost bombă de înghețată.

— N'avem trebuință de ea: mâncările au fost excelente — răspunde Emerson. Pâinea foarte bună și friptura delicioasă.

E din carne de cal — zise.

— Necrolog. Subscripșia a înfrântă de durere trecerea cea pr viață a preaiubitului și neuitatului nepot Aurel Silviu Nicolae Popoviciu a III-a a școlii superioare rom.

— din Cu care după un morb scurt și plin de grele suferințe și-a dat blândul și nobilul său suflet în rîmle Creatorului Vineri, la 13 Ianuarie n. (31 cembre v.) 1904, la orele 10 a. m., împlinind a virsta de 9 ani Rămășițele pământești ale scutului și neuitatului defunct se vor așeza spre vecnică odihnă și după ritul bisericeii rom. ort. Duminecă, 2.15 Ianuarie 1905, în cimitirul românesc din Cuvin, la 10 a. m. Fie-i țărna ușoară și înmormia în vecei binecuvîntată! Cuvin, la 1/14 Ianuarie 1905. Dimitrie Popoviciu, învțător. Mărioara Popoviciu născ. Caba, părinți. Ihe Popoviciu, Rozalia Popoviciu născ. Faur, Dimitrie Nădicu, Sofia Nediciu născ. Oprean, bun și fiu Aurel Caba și soția Margareta, Alexiu Popoviciu și soția Gizela, Ioan Caba și soția Carolina, Teodor Popoviciu, Truzila Popoviciu, Sofia Popoviciu Maria Popoviciu, Emil Popoviciu, Sofia, Silvia, Ziana Oprea măritată Frățila, Măriușă Oprea măritată Bisorca, Ioan Frățila și soția Marta, Măriușă Frățila măritată Fericean, etc. etc., unchi și mătușe. Teodosiu Moșiu, paroh și Catița Băltescu naș și nașe.

— Hymen. D-șoara Mărioara Usunescu, dl Valeriu Nemoian, teolog abs., își va serba cununia Duminecă în (23 Ianuarie 5 Februarie) 1905 la 12 ore amezai, în biserica gr. or. Română din Cârpa.

— Asediarea unei bănci de către zece nou de oameni. Se telegrafează din New-York: fața băncii de stat din New-York s'au petrec lucrări înfiorătoare. Se răspândise vestea că băncă stă rău și cam la zece mii de deponenți, din cari mai mare parte ovrei, au dat năvală să retragă depunerile. Direcția băncii a dat declara liniștitoare în 6 limbi: dar n'a folosit la nimic.

Între deponenții s'au iscat o luptă formată trecându-se care să ajungă mai curind. Tipografi smulgeau unii altora părul și mai ales femeii sau bătut până la sânge. Direcția a trebuit cerea ajutorul poliției, ca să împrăștie lumea revoltată. Mulți au fost răniți, cari zac în spitale din împrejurime. Banca între acestea își termină cea mai mare liniște plățirea sumelor depuse.

Avis!

Onorații domni, cari au ceva de publicat în ziarul nostru sau trimit corespondențe sunt rugați a nu le trimite la adresa vre-unui redactor ci numai simplu la «Redacția Tribunei».

Felurimi.

Ziua și noaptea la pol. Presupunem că toți cititorii cunosc cele două mișcări „personale” ale pământului, una împrejurul său, adică învîrtirea sa în 24 de ceasuri pe lângă o închipuită osie ale cărei capete sunt cei doi Poli, și alta împrejurul Soarelui în curs de un an. Cea dintâi pricinuesc ziua și noaptea, iar cea de a doua anotimpurile. A treia mișcare a pământului e „impersonală” adică nu-l privește de-a dreptul, e alergarea pământului în spațiu dimpreună cu Soarele și cu toate planetele acestuia împrejurul unui alt Soare, mai mare, un centru pe care încă nu-l știm, dar care este undeva, căci vedem că întregul nostru sistem planetar aleargă prin univers și negreșit această alergătură este un ocol cum sunt toate mișcările stelelor.

Cele două mișcări proprii ale pământului fac ca el să ajungă în felurite pozițiuni față de Soare. De aci urmează apoi că Soarele umblă une-ori drept pe de-asupra capului nostru, alte ori mai jos pe cer și câte odată jos de tot pe lângă dealuri, spre miază zi, de aci urmează că zilele și nopțile scad și cresc; de aici urmează că prin unele părți ale pământului, ca la noi, avem primăvară, vară, toamnă și iarnă, dar printre alte părți numai vară și iarnă, ear' la ecuator numai vară mereu și la Poli aproape numai iarnă.

Pozițiunile acestea fac, cu alte vorbe ca lumina și căldura Soarelui să fie foarte neegal împărțită pe pământ. La ecuator e prea multă căldură, la Poli puțină. Multe dintre ecuator și Poli stau mai bine, că au și de una și de alta cu măsură. Pentru întuneric și lumină, lucru e și mai poznaș. Adevărat e că pretutindeni pe pământ, dacă aduni lumina cu întunerecul la un loc, oamenii au pe an șase luni de întuneric (noapte) și șase luni de lumină (zi). Cei dela ecuator au regulat împărțit tainul lor 12 ceasuri de întuneric și tot pe atâtea de lumină, cât e anul de mare.

Cu cât mergi însă spre Pol, cu atâtea e mai schimbător tainul, așa că pe la noi câte-odată tainul de lumină e de două ori mai mare decât noaptea (dela 6—12 Iunie) și dimpotrivă noaptea e de două ori mai mare decât ziua (6—12 Decembrie). Și cu cât mergi mai spre Nord, tot mai schimbătoare e măsură și-a ajuns marginile: șase luni e zi șase luni e noapte.

Bine înțeles, că cu cât mergem mai în sus spre Pol, cu atâtea și iarna e mai lungă, ear' dincolo de cercul polar ea ține în tot cazul mai mult de o jumătate de an. Cu ziua, cu noaptea lucrul e așa. Uât ne apropiem de Pol, cu atât e mai mare și diferența între cele mai lungi și cele mai scurte zile și nopți.

Indată ce treci peste cercul polar ziua cea mai lungă e de 24 de ceasuri și tot de atâtea e, bine înțeles, și cea mai lungă noapte, așa dar' de două ori mai lungă și alta de cât sunt la noi la echinocșii. De aici apoi, în sus spre pol, diferența tot crește, crește repede, așa că sub pragul 97 de lățime — deci în Norvegia nordică, în orașul Myshne-Kolgnisk în Siberia și la riul minelor de aramă în America nordică — ziua cea mai lungă, ține tocmai o lună întreagă. Dacă mergem numai cu două grade mai în sus spre pol, deci în peninsula Tromse în Norvegia, în orașul Dunsisk lângă Yenisei în Siberia și pe coasta vestică a Grönlandei, avem noaptea cea mai lungă, de două luni întregi. Aici prin urmare de pe 10 Noembrie până la 10 Ianuarie, e singură noapte, luminată prea puțin de lună când e plină. În schimb dela 8 Maiu până la 8 Iulie e o singură zi și soarele e tot pe cer. Dacă mergem și mai spre pol, până sub gradul 73 de lățime — în marea Caspică, la gura rîului Lena în Siberia — cea mai lungă zi ține trei luni, astfel că dela 25 Octombrie până la 25 Ianuarie e o singură noapte, precum e o singură zi dela 25 Aprilie până la sfîrșitul lui Iulie. Diferența crește mereu, căci sub 78 de grade de lă-

țime, ziua cea mai lungă ține de pe la 10 Aprilie până la 10 August, ear' noaptea dela începutul lui Octombrie până pe la 10 Faur, așa dar și una și alta câte patru luni.

Bibliografie.

Care lectură este mai potrivită pentru copii nostri „Amicul Tinerimii”, revistă scrisă anume pentru nobilizarea caracterului tinerilor.

Este în anul al doilea al existenței și cuprinde o materie foarte variată, instructivă și de petrecere și costă în abonament pe sfert de an numai 2 lei, anual lei 8.

Nr. 1 al anului al III-lea apare la 15 Ianuarie 1905.

Abonați deci copii d-voastră la „Amicul Tinerimii”.

Singura și întâia revistă pentru tinerime ce apare la Tîrgul-Jiului sub direcțiunea dlui I. Moisil, directorul gimnaziului din T.-Jiu cu concursul mai multor profesori și oameni de litere și știință.

Este o chestie foarte importantă lectura ce trebuie să se dea copiilor. Părinții doresc ca copiii lor să devină oameni instruiți și cinstiți. Instrucțiunea singură nu e de ajuns pentru copii; trebuie tot odată să li-se dea și o educație aleasă. Mulți părinți nu au în totdeauna timpul necesar a se ocupa mai de aproape de copiii lor. Din această cauză mulți copii fiind fără supraveghere apucă adeseori drumuri rele. Dacă însă părinții ar găsi mijloace de a preveni relele în care copii ar putea să dea, mulți copii nu s'ar strica și n'ar aduce adeseori rușine familiei lor.

În toate țările civilizate s'a recunoscut de cătră toți oamenii de bine că lectura bună, aleasă și potrivită cu mîntea tinerilor este, mijlocul cel mai bun și mai sigur de a îndrepta tinerimea pe drumuri bune, spre ținte nobile. Un mare învățat Herder, a zis: „adeseori o carte a format sau a stricat pe un om pentru întreaga lui viață”. Este deci datoria părinților, în prima linie, să desvolte în copiii lor încă de timpuriu gustul de citire și a le da în mîni cărți bune. Morala unui popor — a spus un mosor francez — stă de calitatea celor ce citește.

O astfel de lectură aleasă se găsește în „Amicul Tinerimii”.

4 cor. numai 4 cor.

plus 20 fil. porto postal.

Drepturile și datorițele învățătorilor și învățătoarelor confesionale

scrisă pe temeiul legilor regulamentelor, ordinațiilor, instrucțiunilor, hotărîrilor și deciziunilor principiare

de Dr. Szabo Mihály, inspector regesc

tradusă în românește de

Eugen Zaslo, profesor,

„Visuri trecute,”

Un elegant volum de schițe și novele scrise de cunoscutul scriitor

Alex. Ciura (Simin).

Costă 1 cor.

Să pot primi dela tipografia semn. din Blaj

(Balassfalva)

390 1—5

Vad. Georgiu Taro, preoteasă în vîrstă de 40 ani fără copii și săracă, se angajază ca econoamă la vr'un preot sau chiar și la vr'un econom cu stare mai bună.

Doritorii sunt rugați a se adresa la adrese anumite: Vad. George Taro, u. p. Tenke, Görbed (Bihar-megye).

— Atragem atenția on. public asupra anunțului lui Igaz Sándor.

— Atragem atențiunea asupra anunțului alui Altmann Ede.

— Atragem atențiunea asupra anunțului alui Hartman Sándor.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Rditor-proprietar: George Nichin.

INSERTIUNI și RECLAME.

AVIZ.

Am onoare a încunostiința p. t. public alegator respective presidiile partidelor electorale, precum și pe candidații de deputați dietali, că precum în trecut, așa și cu prilegiul acesta

mă ocup en gros

cu confecționarea de stindarde și alte embleme electorale.

Arad, 1905 Ianuar.

489

Cu distinsă stimă

Maresch Gyula.

Bijuterii, oroloage, aur călcat

si recuise de argint, seduli de amantare cumpăra pentru prețurile cele mai mari ori le schimbă pentru obiecte noi.

DEUTSCH IZIDOR

ciasornicar și giuvaergiu

A R A D, Strada Bisericii

(Palatul minorităților.)

Isvorul cel mai estin de cumpărare de bijuterii și oroloage.

Prea stimat Public!

Îmi permit a vă atrage binevoitoarea atenție asupra

localului meu de delicatesses

ce se va deschide la 10 Ianuar, unde-mi voi valida bogatele experiențe câștigate ca șef de colină în Budapesta, Viena, Belgrad etc.

Locul meu, va fi provăzut cu delicatessuri indigene și din străinătate precum și cu mâncări reci proprii, de toate soiurile.

În alt apartament al locuinii este culina caldă, de unde la comandă transportez cele mai fine mâncări și la locuință.

Tot felul de Dejeuneert, Dineeri, Jour, Soirée, Buffet și alte comande esecut prompt și cu eleganță.

Deiszler József

Comersant de delicatessuri, elevul bucătarului de odinioară, alui Pohl Károly.

Arad, Piața Libertății Nr. 20.

(Palatul Nádasdy)

Prima fabrică aradană de stindarde.

În decurs de 4 oare confecționează stindarde cu inscripții ce nu se șterg, pentru cele mai favorabile prețuri.

Reich El.

Prima fabrică aradană de stindarde Edificiul teatrului.

487

Adresa telegrafică: Reich El. Arad.

Am onoare a aduce la binevoitoarea
 știință a p. t. public, că dela 1 Dec. a.
 oate mărfurile se vor vinde pentru un
 general, și în fiecare cas acord rabat
 rat. Cu deosebită stimă: 441

NADLER LAJOS
 Magazin de trusouri pentru bărbați și dame.
 ARAD, Piața Andrássy Nr. 16.
 Telefon 651.

Aducem la binevoitoarea cunoștință a p. t. public că am
 cumpărat
Prăvălia lui Tămășdan
 ce Calea Arhiducelei Iosif Nr. 12 (Casa Bodor și Reisinger)
 și deci era în plăcuta poziție a fazei următorului ofertă:
 Căfea per kgr. dela 1 fl. în sus.
 Cihlă „ „ „ dela 2 fl. jum. în sus.
 Zahăr „ „ „ 41 cruceri.
 Lumânări de stearin per pachet 36 cruceri. 451
 Apa minerală, cacao, chocolada, cognac, rum și Heber,
 specialitatea cea mai fină pentru prețul cel mai echitabil. De
 serviciu prompt și culșnt asigurăm on. public cumpărător.
 Telefon 373. Comandă se îndeplinește imediat.
Intreg aranjamentul boltei este de vânzare.

Igaz Sándor

ciasornicar și giuvaergiu.

ARAD, Piața Libertății
 lângă edificiul teatrului vechiu.
 Aur și argint calcat cumpără p. prețul
 cel mai mare de zi, ori schimbă pentru
 alte obiecte de aur și argint.

Furnizez acasă:
 Cărbuni de peștră de Salgó-
 Tarján pentru 1 fl. 70 cr.
 Cărbuni de lemn de fag pentru
 2 fl. 20 cr.
 Lemne de foc mărunțite pentru
 1 fl. Câte o sută chilogramme.
 Comandele sunt a se adresa lui:
ALTMANN EDE
 — neguțator de specialități. —
 Arad, Str. Wesselényi Nr. 48.

In Beraria orașaneasca
 (EDIFICIUL TEATRULUI)
 începând dela anul nou se va găsi în perma-
 nentă

„Bere regală“

fabricațiunea primei berării pe acții ungară din
 Steinbruch, zilnic se dă cep la butoi proaspăt
 un pocal 20 fil.
 o halbă 30 fil.

Bucătărie escelentă ungurească, gustare, prânz și cină
 cu măsurit bogat. — Vinuri bune de deal. — Serviciu
 prompt.

Imi dau toate silișțele, ca onoratu public
 în restaurantul meu prin asigurarea că va fi
 servit prompt și cu mâncări bune.

Cu deosebită stimă
Kánya Géza,
 restaurator.

Prima fabrică aradană de stindarde.

Brunner Béla,
 Arad

Piața Libertății Nr. 20. Colțul străzii Forray.
 (Palatul contelui Nádasdy.)

Confecționează stindarde electorale
 pene în cel mai scurt timp posibil și p
 lângă cele mai ieftine prețuri.

491 Adresa telegrafică: Brunner Béla, Arad.

VARGA JÁNOS
 atelier de tapiserie și inframșetare.
 Arad, Strada Zrinyi Nr. 2 (Casa Sebessi).
 Recomandă magazinul său bogat asortat cu modele
 de garnituri de salon, de odai pentru bărbați, precum
 și de otomane pentru dormitorii și refectorii.
BUDGETE și PLANURI 447
 dela cele mai simple până la cele mai corăspunzătoare
 gratuit.
REPARĂRI și TRANSFORMĂRI
 după stil modern în loc și în provincie
 Obducere de biliarde pentru prețurile cele mai culante.

PUMPE DE VIN
 reg. ung. priv. și țevi de gumi calitatea cea mai bună.
 Din cilindrul pompei se scurge vinul până la cel din urmă
 cop, car sâmburul de struguri, coaja și alte părți necurate se
 depărtează numai de cât, prin asta pompa nu se strică și nici
 vinul nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se dă o
 garanță pe 3 ani (reparație gratuită).

PUMPE DE FOC 253
 ventiluri rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de oare ce
 încrebunțirea de apă nesiposă ori murdară nu abzie serviciul
 patru funcționarea regulată a mașinei se primește garanție pe
 ani (reparare gratuită). Șarpe potrivite unitare și țevi de
 nepă din launtru captușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftine.
Fântâni cu țevile trebuincicase în preț de fabrica.

HÖNIG OTTO
 fabricator de pompe reg. ung. priv.
 Arad, Rákóczy-utca 27.
 Stropitori de vie se primesc spre reparare

Nou magazin de mobile în Arad.
Szabadság-tér 17. szám.
 Am onoare a aduce la cunoștința p. o. public, că
 azi am deschis în Arad un magazin de mo-
 bile sub firma improcolată a lui
FISCHER J.
 care magazin este filia'a magazinului de mobile din
 Timișoara, existent deja de 28 ani.
 În urma principiului meu, și experiențelor mele
 multiple câștigate și a capitalului de circulațiune sufi-
 cient mă aflu în poziția plăcută să satisfac tuturor ce-
 riștelor on. public pe deplin.
 Când imi iau voia a recomanda noua mea între-
 prindere prețiosului sprigin al on. public, promit că
 voi nisui să binemerit de încrederea binevoitoare a on.
 public prin serviciu prompt, prețuri culante și marfa
 indigenă de calitate inexceptionabile.
 312 Cu deosebită stimă:
FISCHER J.
 măestru tapesier.

CREMA MARGARETA

a lui

FÖLDES

este un mijloc lipsit de grăsime, inofensivă cu efect grabnic și sigur, care face să dispară alunițele, petele de ficat, roșeața de pe nas și de pe mâni. Mijloc mai bun pentru obraji și mâni aspre nu există.

☉ ☉ **Efect instantaneu.** ☉ ☉

Pretul 1 cor.

442

Preparată de

FÖLDES KELEMEN

Farmacist în Arad.

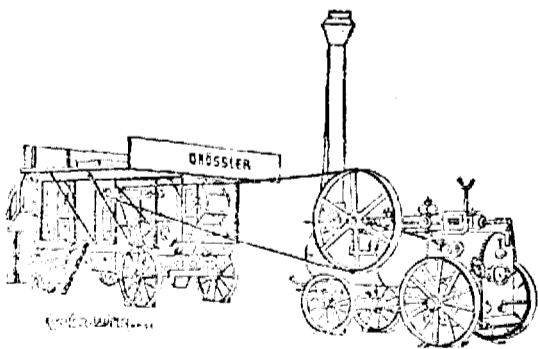
Nr. Telefonului 111.

Carol Drössler

fabrică ces. reg. de mașini agricole.

Budapesta, VI. Váci körút 59

transportă automobile, locomotive cu vapor, imblăcece cu vapor, imblăcece de mână și (járgányos) motoare de ulei crud, montează mori și tot felul de mașini agricole.

Marfa solidă, pe lângă condițiuni favorabile de plată. —

Se trimit cataloage de preț și cheltueli gratuite.

Se caută agenți.

490

Pravale pentru mânuși și suspensorii a lui

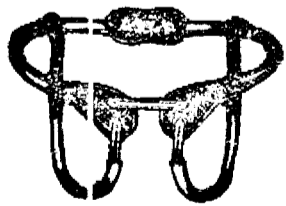
HUBATSCEK T.

ARAD, Szabadság-tér 20 sz.

(In casa Băncii populare și de industrie Aradane.)

Recomandă on. public mânușile pentru femei și bărbați fabricate în atelierul propriu, în toată culoarea și în tot fazonul, pe lângă prețurile cele mai culante; mai departe se capătă tot felul de mijloace de pansare din materia cea mai bună, fabricate conform indicațiilor medicale. Mai departe recomand asortimentul de cravate, pe cari le vând pentru prețuri extraordinar de echitabile. Rugând spriginul binevoitor al public rămân cu respect: **Hubatscek T.**

303

Numai pe scurtă vreme!

Cadouri de Crăciun și anul nou.

KRIEGLER A.

CIASORNICAR CHROMOMETRU JUVALIER.

Arad, Piața Andrássy 18.

Casa Lőcs lângă pravălia de delicatori alui „Záray.”

Recomandă cu căldură magazinul bogat asortat cu ciasornice și giuvaere moderne. Mare asortiment în argintării 13 carate pentru donuri de nuntă.

Se primesc tot felul de aparaturi de ciasornice și giuvaere.

Comandele din provincie se săvârșesc prompt.

Rugând binevoitorul concurs

471

KRIEGLER A.

ciasornicar și juvaeriu.

Nouă ferărie în Arad.

Am onoare a aduce la cunoștința On. Public, că am deschis în

Arad, piața Boros Béni Nr. 6
o nouă ferărie

cu articoli fabricație proprie, și parte comandați din locuri de primul rang.

Primesc comande de turnătorie și obiecte de arangia mente pentru mori, anume ventiluri de moară și petri de moară.

Fer bătrân și metale se cumpără în ori-ce cantitate.

Cărbuni de lag se pot căpăta pentru prețuri estine.

Rugând prețiosul sprijin rămân cu stimă:

Szántó Izidor

fabricant de fer și oțel în Ujdezna.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac secolului.

vindecă și inviorează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, ameteții, tiniturii de ureche, bătăie de inimă, sgârșituri de inimă, astima, nuzul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mână și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră ischias, unghi în pat, influența, insomnia, epilepsia, circula-

ția neregulată a sângelui și optră multor altor boale, carin tractare normală a medicilor se vindecă prin aplicarea înasurarea acestui aparat cu ea vindecă nu numai din timp în timp, ci introduce consisten-

in corpul omenesc binefacătorul element, când pe deoparte vindecă cu succes boalele aflătoare, pe de altă parte e cel rău pe sunt contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurării, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea seacă atestate încercate din toate părțile lui cari prețuiesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedea această atestată. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin aparatul meu, primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădărnice, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu poate fi confundat cu aparatul „Volta” care atât în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul electro-magnetic prin deosebita-i putere vindecătoare, e în genere cunoscut și apreciat și răspândit.

Chiar și ieffințata extraordinară a crucei mele electro-magnetice o recomandă cu înțepire.

206

Prețul aparatului mare e Cor. 6.

folosibil la morburii învechite.

Prețul aparatului mic e Cor. 4.

folosibil numai la copil și la femei de condiție foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și expedare pentru țara și străinătate e:

Müller Albert, Budapest, V., str. Vadász 4-2.
colțul str. Kál